

Edremit Tarihçesi:

Edremit kuruluşundan bugüne Edremit, Gümüşdere, Sarmansuyu gibi adlarla anılmıştır. Edremit ismi en eski olanıdır. Sarmansuyu adı; Şamran kanalından esinlenerek konulmuştur. Edremit ismi ise Arapçadan alınmadır. “Erd=yer, met=uzun” anlamındadır.

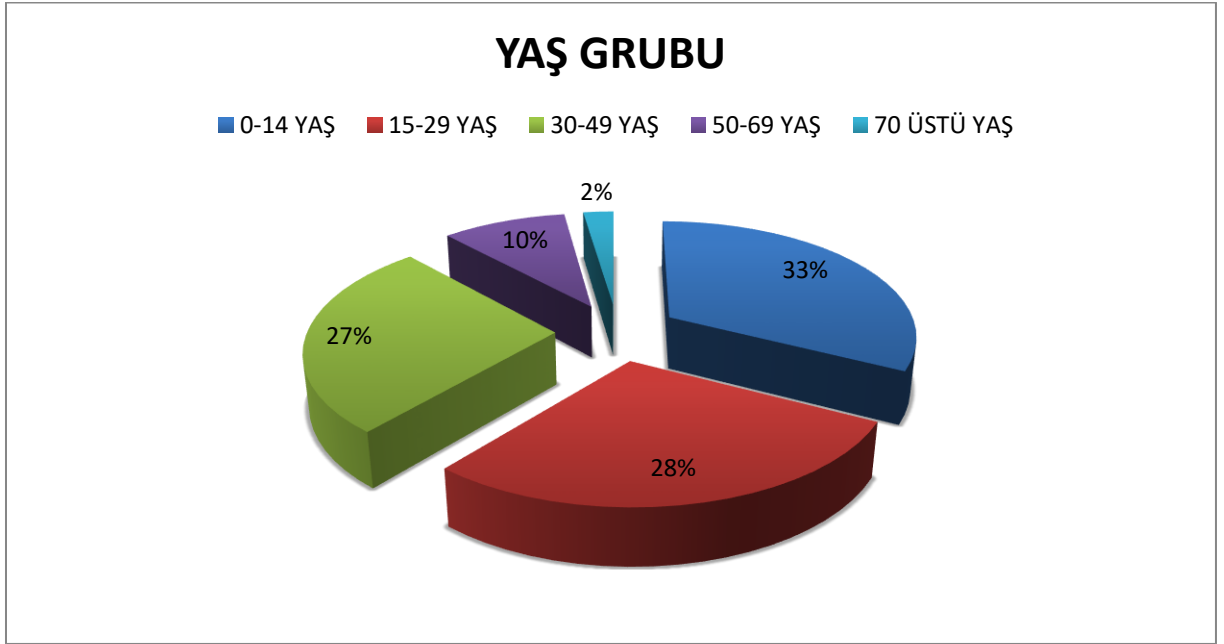
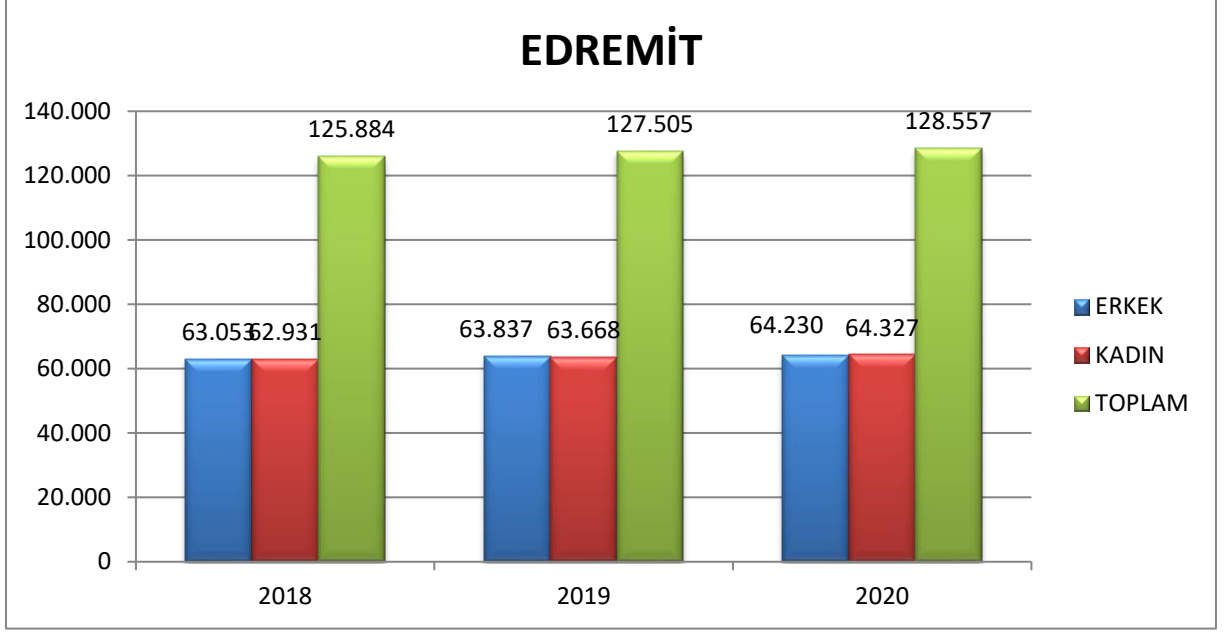
Van-Edremit ve çevresi çok eskilere dayanan bir tarihi geçmişe sahiptir. Van'a 18 km. yakınlıkta olan Edremit'in kesin kuruluş tarihi bilinmemekle beraber; Van'ın tarihine ve Menua (Şamram) kanalının yapım tarihine bağlı olarak düşünüldüğünde M.Ö. 900. yıllara uzandığı görülür.

Edremit Coğrafyası:

Edremit, Türkiye'nin en büyük gölü olan Van Gölü'nün güney ve güneydoğu kıyı şeridi boyunca uzanır. Yeşilliğiyle adeta “mavi gölün yeşil kaşı”dır. İlçenin konumu sahil çizgisini takip eder tarzdadır. Edremit'te Van'a bağlı olarak tipik karasal iklim hüküm sürmektedir. Kışlar uzun, soğuk ve kar yağışlı, yazlar ise sıcaktır. Edremit güneşli gün sayısı bakımından Türkiye'nin ilk sıralarında yer almaktadır. Güneşli gün sayısı yılda ortalama 200 günün üzerindedir. Bu potansiyeli ile Edremit yenilenebilir enerji konusunda önemli bir yer olabilecektir.

Edremit Nüfus Yapısı:

2020 yılı sonunda adrese dayalı nüfus sistemi verilerine göre Edremit'in toplam nüfusu **128.557** kişi olarak hesaplanmıştır. Van ili büyükşehir statüsüne kavuştuktan sonra ilçeye bağlanan mahallerle birlikte ilçe nüfusu artmıştır.

Edremit ilçe nüfusunun %63'ü 30 yaşın altındadır. Van ili büyükşehir ünvanı kazanması ile beraber Edremit merkez ilçe olarak kabul edilmiştir. Deprem sonrası yapılan Toki konutları ile birlikte yine aynı şekilde nüfusta artış olmuştur. İlçe nüfusun yaş grafiğine bakıldığı zaman %33'ü 0-14 yaş grubunda, %28'i 15-19 yaş aralığındadır.

Edremit İlçesi Eğitim:

Edremit ilçe merkezi, belde ve köylerinde toplam da **130** eğitim öğretim kurumu bulunmaktadır. **37.275** öğrencisi vardır. **1.327** derslik, **2.033** öğretmen görev yapmaktadır. Derslik başına öğrenci sayısında ilköğretimde **22**, ortaöğretimde **21**, mesleki ve teknik eğitimde **24**'dür. İlçe de bir de Turizm ve Otelcilik Lisesi bulunmaktadır. Özellikle Edremit Turizm potansiyeli düşünülerek açılan bu okulun ilçede turizm işletmelerinde kalifiyeli personel ihtiyacının karşılanması açısından çok önemlidir.¹

Edremit İlçe Ekonomisi:

Edremit ilçe ekonomisi temeli tarım, hayvancılık ve en önemlisi turizme dayalıdır. Tarım genellikle ilçe de yetiştirilmesi mümkün meyveler ve sebzeler üzerinden yapılmaktadır. Son yıllarda yapılan projelerle modern meyve yetiştiriciliği üzerinde çalışılmıştır. İlçenin güneşli gün sayısının yüksek olması ve ikliminin diğer bölgelere oranla daha ılıman olması ilçe de örtü altı tarım potansiyelini ortaya çıkarmıştır.

İlçe merkezinin en önemli tarım ürünleri; buğday, arpa, şeker pancarı, korunga ve yonca'dır. Köylerde küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yanında arıcılıkta yapılmaktadır.

İlçenin en büyük gelir kaynağı turizm'dir. Van gölüne kıyısında olması ve tarihi yapılara ev sahipliği yapması bakımından turizm potansiyeli yüksektir. İlçede küçük turizm işletmelerinin yanında büyük turistik oteller mevcuttur.

İlçede sanayi işletmeleri mevcuttur. Çimento fabrikası, şeker fabrikası, mozaik değirmeni işletmeleri, parke taşı imalatı işletmeleri, mermer ocakları bulunmaktadır. Kurubaş mahallesinde bulunan ve yaklaşık beş bin kişiye istihdam sağlayan Tekstil Kent Edremit sınırları içerisinde bulunmaktadır. Ayrıca İşgem alanında yer alan bir çok firma yapılan yatırımlar ile ilçe ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır.

¹ Edremit İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2020

Tarım:

İlçenin tarım ürünlerinin başında buğday, arpa, şeker pancarı ve meyve ürünleri gelmektedir. Özellikle Edremit elma armudu ve eriği meşhurdur. Cevzinde yetiştiği bölgede ceviz satışı önemli ekonomik katkı sağlamaktadır. Çoğunlukla iç pazarda satışı yapılmaktadır. Bunun yanında örtü altı tarım gelişme göstermektedir.

Toplam Alan (dekar)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Alanı (dekar)	Nadas Alanı (dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı (dekar)	Meyveler içecek ve Baharat Bitkilerin Alanı (dekar)
101.158	70.474	13.251	4.109	13.324

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Toplamda **101.158** dekar alanda tarım yapılmaktadır. Bu toplam alanın **13.251** dekar alanı nadasa bırakılmaktadır. 13.324 dekar alanda ise meyve ve sebze yetiştiriciliği yapılmaktadır.

2020 yılı verilerine göre ilçede üretilen tarım ürünleri miktarı;²

² Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2020

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Hasat Edilen Alan (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim (Ton)
Buğday	20.511	19.280	183	3.521
Mısır	157	157	1.197	188
Arpa	23.562	20.556	192	3.949
Fasulye Kuru	450	450	284	128
Patates	22	22	2.818	62
Şeker Pancarı	763	763	2.047	1.562
Yonca	17.909	17.900	1.800	32.220
Korunga	6.200	6.000	1.700	10.200
Mısır (Slaj)	900	900	6.000	5.400
Toplam	70.474	66.028	16.221	57.230

Sebze Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Üretim(ton)
Fasulye Taze	300	257
Beyaz Lahana	20	82
Kıvırcık Marul	4	11
Göbekli Marul	5	13
Pazı	2	2
Semizotu	2	2
Maydanoz	51	78
Roka	5	6
Nane	1	1
Karpuz	200	710
Kavun	400	1240
Dolmalık Biber	153	239
Sivri Biber	459	729
Hıyar	507	2222
Patlıcan	75	124
Domates	1629	10194
Kabak (Sakız)	70	149
Soğan (Taze)	200	257
Kırmızı Turp	26	36
Toplam	4.109	16.352

Meyve Üretimi:

Ürün Adı	Toplu Meyve Alanı (Dekar)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı	Verim (Kg/Meyve Veren A.S)	Üretim (Ton)
Elma Golden	450	6.750	2.545	45	304
Elma Starking	2.740	62.400	16.482	45	2.808
Elma Amasya	23	350	160	46	16
Diğer Elmalar	3.046	68.920	16.000	45	3.101
Armut	844	19.000	4.150	50	950
Ayva	50	1314	110	50	66
Kayısı	1.727	45.500	19.000	35	1.593
Zerdali	1	21	3	48	1
Kiraz	1.014	24.000	4.800	35	840
Vişne	1.037	28.830	11.000	40	1.143
Şeftali	20	312	260	45	14
Erik	1.052	26.000	5.500	45	1.170
Ceviz	1.320	16.000	8.746	30	480
Toplam	13.324	299.397	88.756	43	12.486

Ceviz Üretimi:

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Ceviz	1.320	480	30	16.000	8.746	24.746

Edremit ilçesinde 70 dekar alanda örtü altı tarım yapılmaktadır. 2020 yılında örtü altı tarımdan toplamda 730 ton sebze elde edilmiştir.

Tarımsal alet sayısında;³

- 271 traktör
- 1493 Diğer alet ve Makineler bulunmaktadır.

³ Tüik, Tarımsal Alet Kullanımı 2019

Edremit ilçesi gerek iklim açısından gerek verimli topraklar açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Modern tarım teknikleri kullanımı, toprakların daha verimli kullanımı, üreticilerin eğitilmesi sonunda tarımsal verim artacak bu da Van il ekonomisi ve ilçe ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır.

Son dönemlerde ilçede örtü altı tarım gelişmiştir. Bunda ilçenin ılıman bir havaya sahip olması ve yenilenebilir enerji konusunda potansiyelinin olmasının önemli bir yeri vardır. Güneşlenme süresi bakımından Türkiye’de ilk sırada yer alan ilimiz bu potansiyelini örtü altı tarımda kullanarak yüksek verimler elde edecektir.

Hayvancılık:

İlçede hayvancılık ilçeye bağlı köylerde yapılmaktadır. Diğer ilçelere oranla mera varlığı azdır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yanında arıcılık faaliyetleri de görülmektedir.

İlçede hayvan varlığı;

- **8.592** Büyükbaş Hayvan
- **60.041** Koyun
- **7.934** Keçi

Yılda ortalama **20** ton süt üretimi vardır. İlçede toplam 48 işletmede yıllık 170 ton bal üretimi yapılmaktadır.

Edremit ilçesi Turizm Potansiyeli:

Edremit ilçesi Van'ın turizm bakımından en gelişmiş ilçesidir. Özellikle

Van Gölü kıyı boyunca uzanmasına ilçeye çok büyük avantaj sağlamıştır. Yaz turizmi açısından çok büyük potansiyeli vardır. Geniş plajlara sahiptir. Bunun yanında kültür turizm varlığı açısından da zengindir. Önemli tarihi mekânlara sahiptir. Yılın her dönemi turizme açık olan Edremit ilçesi yaz turizmi geliştirmek adına önemli

çalışmalar yapılmıştır. Son zamanlarda su sporlarına ev sahipliği yapmaktadır. Büyük otellerin varlığı buraya gelecek turistler adına büyük avantajlar sağlamaktadır.

Yaz Turizmi: Edremit ilçesi ortalama 5 km kıyı şeridinde sahiptir. Bu kıyı şeridinde yüzme alanları, plajlar ve kumsallar bulunmaktadır. Van Gölü suyu çok temizdir. Yüzme açısından

hiçbir sıkıntı yoktur. Yaz turizmi açısından gelişmiş olan Edremit'e özellikle yaz aylarında yerli ve yabancı turist akını olmaktadır. Hafta sonları il merkezinden ve çevre illerden gelenler ilçenin tüm kıyı şeridini doldurmaktadırlar. Piknik yapacaklar için güzel yeşil alanlar mevcuttur. Yaz aylarında ilçeyi ziyaret

edenlerin sayısı 500 bini aşmaktadır. Bu ilçe esnafına büyük bir kazanç sağlamaktadır.

İlçeye tatil köyü ifadesi kullanmak yanlış olmaz. İlçede 4 büyük otel vardır. Bu oteller ilçeyi ziyaret edecek yerli ve yabancı turistlere güzel bir konfor sunmaktadır. İlçede turizm işletmeleri yoğunluk kazanmıştır.

Belediye işletmeli mekânlar, restoranlar, yeşille bütünleşmiş piknik alanları, ilçede tatil yapacaklara hizmet sunmaktadırlar.

Van Gölü'nün tüm güzelliği bu ilçeden keşfedilebilir. Van Gölü sadece yüzme alanı olarak kullanılmaz. Yılın belirli zamanlarında su sporları müsabakaları, hızlı deniz motorları yarışları, yelken yarışları yapılmaktadır. Bunun yanında sörf tutkunlarına da ev sahibi olmaktadır. Van Gölünün en mistik yanı güneşin battığı anda ortaya çıkar. Güneşin batışı eşsiz bir manzara oluşturur.

Kültür Turizmi: Edremit ilçesi kültür turizmi açısından da zengindir. İlçede eski medeniyetlerden kalma eserler mevcuttur. Bu tarihi yapılar Edremit ilçesine ayrı bir güzellik katmaktadırlar.

Dilkaya Höyüğü: Urartulardan kalma bu eserin 5000 yıllık bir geçmişi olduğu ifade edilir. Edremit ilçesinde bulunan bu tarihi eserden çıkarılan insan kemiklerinin araştırılması sonucunda burada ilk açık beyin ameliyatının yapıldığı ortaya çıkmıştır.

Yapılan kazı sonucunda höyükte mezarlıklar, o çağdan kalma alet ve edevatlar tespit edilmiştir. Kazılarda şüana kadar iki oda mezar tespit edilmiştir. Bu oda mezarlardan biri 2,40 ve 4,60 boyutlarındadır. Diğerisi ise biraz daha ufak boyutlardadır.

Tarihi Şamran Kanalı: Tarihi Şamran Kanalı 3000 yıl önce Gürpınar'a su taşımak için zamanın Urartu kralı Menua tarafından yapılmıştır. Bu kanalın %70 bu ilçeden geçmektedir. Toplam uzunluğu 51 km dir. Zamanın da yapılan bu kanal özellikle Edremit bahçelerine su kaynağı olmuştur.

Kız Damı: Halk dilinde Devdamı olarakta bilinin bu yapı 10-12 metre yüksekliğinde bir mağaradır. Mağaranın içerisinde sütunlar, ocaklar, güneyden çıkış yolu ve kanal yer almaktadır. Kim tarafından yapıldığı belli olmayan bu yapının prehistorik döneme (tarih öncesi) ait olduğu ifade edilmektedir.

Bu tarihi eserlerin yanında görülmesi gereken eserler Edremit Taşkale'de bulunan Kilise ve Menua kanalı ile ilgili çivi yazılarıdır. Tarihe ışık tutan bu eserler Edremit ilçesine ayrı bir turizm değeri katmaktadır.⁴

Edremit'te Öne Çıkanlar:

- ✓ Yaz ve kültür turizm alanlarının varlığı,
- ✓ Tarım ve hayvancılık potansiyeli,
- ✓ Seracılık faaliyetlerin gelişmesi,
- ✓ Zengin meyve ağaçları,
- ✓ Doğal güzellik ve yeşil doğa,
- ✓ Sanayi varlığı,
- ✓ Doğal su kaynakları,

Edremit'te Yatırım Alanları:

- ✓ Turizm yatırımları,
- ✓ Hayvancılık yatırımları,
- ✓ Örtü altı tarım yatırımları,
- ✓ Organik tarım işletmeciliği,
- ✓ Ticari ve sanayi alanında yatırımlar,
- ✓ Yenilenebilir enerji yatırımları,

⁴ Edremit Kaymakamlığı, 2020

Edremit'te Yapılması Gerekenler:

- ✓ Mevcut turizm alanlarının zenginleştirilmesi,
- ✓ Tarihi yapıların restore edilip turizme kazandırılması,
- ✓ Turizm yatırımlarının artırılması,
- ✓ İlçenin tanıtımının iyi yapılması,
- ✓ Doğal güzelliğın ve sit alanlarının korunması,
- ✓ Seracılık faaliyetlerinin desteklenmesi,
- ✓ Tarım arazilerinin genişletilmesi,
- ✓ Tarım üreticilerinin desteklenmesi,
- ✓ Küçükbaş ve büyükbaş hayvan potansiyelinin korunması,
- ✓ Arıcılık faaliyetlerinin artırılması için gerekli desteklerin sağlanması,
- ✓ Sanayi işletmeleri için modern bir alanın açılması,
- ✓ Yer altı kaynaklarının ortaya çıkarılması ve işletmelerin desteklenmesi,